

OGÓLNOPOLSKI ZWIĄZEK ZAWODOWY LEKARZY WETERYNARII

„Bezpieczeństwo Żywności i Zdrowie Zwierząt”

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
ul. Wspólna 30, 00-930 Warszawa

Szanowny Panie Premierze,

działając w imieniu Ogólnopolskiego Związku Zawodowego Lekarzy Weterynarii „Bezpieczeństwo Żywności i Zdrowie Zwierząt” (dalej: OZZLW) w związku z wyłożonym do konsultacji publicznych w dniu 22 marca 2023 r. projektem ustawy o szczególnych rozwiązaniach mających na celu poprawę nadzoru nad zdrowiem i ochroną zwierząt z dnia 21 marca 2023 r. (dalej: Projekt; Projekt ustawy) niniejszym składamy stanowisko odnośnie do procedowanego Projektu ustawy:

I. Wstęp

Do ustawowych zadań urzędowych lekarzy weterynarii (dalej: ULW) należy dbanie o bezpieczeństwo zdrowia publicznego poprzez zapewnienie najwyższej ochrony zdrowia zwierząt i przeciwdziałanie rozprzestrzenianiu się zagrożeń epidemiologicznych. Jedną z czynności wykonywanych przez ULW w ramach realizacji tego obowiązku jest na przykład wystawianie po uprzednim badaniu klinicznym świadectw zdrowia zwierząt podlegających przemieszczeniu, w tym świń. Wprowadzenie wymogu uzyskania takiego urzędowego poświadczenia było podyktowane koniecznością uszczelnienia programów zwalczania chorób zakaźnych takich jak afrykański pomór świń (dalej: ASF) czy też choroba Aujeszkiego. Odstąpienie lub w znacznym stopniu ograniczenie tego obowiązku będzie inicjowało przypadki transportowania zwierząt o niepewnym statusie zdrowotnym co w dłuższej perspektywie może zaprzepaścić wieloletnie starania Inspekcji Weterynaryjnej zmierzające do wyeliminowania poważnych zagrożeń epizootycznych z którymi mierzy się nasz kraj. W celu zapewnienia bezpieczeństwa produktów pochodzenia zwierzęcego ULW częstokroć odpowiadają również za przeprowadzanie kontroli dobrostanu zwierząt, m.in. podczas etapu przemieszczania żywca do rzeźni jak i w trakcie procesu uboju.

Mając na uwadze zgromadzoną przez ULW wiedzę i doświadczenie zawodowe w związku z wykonywaniem wskazanych powyżej czynności, chcielibyśmy wziąć udział w konsultacjach publicznych. W ocenie OZZLW aktywne zaangażowanie się w proces tworzenia tych przepisów zagwarantuje, że nowe regulacje zapewnią bezpieczeństwo zdrowia publicznego oraz dobrostan transportowanych zwierząt.

II. Uwagi ogólne

W Ocenie Skutków Regulacji (dalej: OSR) projektowanej ustawy wskazano, że nowe uregulowania mają przyczynić się do rozwiązania zdiagnozowanych problemów takich jak m.in. mała precyzyjność przepisów poświęconych tak zwanemu interwencyjnemu odbiorowi zwierząt, niedostateczny nadzór nad ubojem zwierząt ze względu na brak monitoringu w

ubojniach czy też konieczność zaopatrywania wysyłki świń w świadectwa zdrowia przed przemieszczeniem.

Projekt zasadniczo zmierza do uporządkowania niektórych regulacji prawnych w zakresie utrzymywania i przemieszczania zwierząt poprzez wprowadzenie między innymi obowiązku monitoringu w ubojniach oraz alternatywnego systemu przemieszczania świń, w ramach którego nie istniałaby potrzeba uzyskania przez posiadaczy świń świadectw zdrowia.

W ocenie OZZLW część przyjętych przez autorów projektu założeń dotyczących na przykład interwencyjnego odbioru zwierząt i monitoringu zakładów jest pożądana i uzasadniona, jednakże rozwiązania poświęcone alternatywnemu systemowi przemieszczania świń nie są, w ocenie ULW, wystarczające do zagwarantowania spełnienia przez transportowane zwierzęta wymogów zdrowotnych i dobrostanowych w związku z ich przemieszczeniem.

III. Alternatywny system przemieszczania świń

Propozycja w Projekcie ustawy

Art. 6. W ustawie z dnia 4 listopada 2022 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt (Dz. U. poz. 2727 oraz z 2023 r. poz. 412) wprowadza się następujące zmiany:

(...)

3) po art. 29 dodaje się art. 29a w brzmieniu:

1. Posiadacz świni może zgłosić kierownikowi biura zamiar przemieszczenia tej świni do innej siedziby stada lub do rzeźni w terminie 4 dni przed planowanym dniem przemieszczenia.

2. Zgłoszenia, o którym mowa w ust. 1, dokonuje się wyłącznie w odniesieniu do przemieszczenia świni do innej siedziby stada lub do rzeźni położonej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

3. Do zgłoszenia, o którym mowa w ust. 1, przepisu art. 74 nie stosuje się.

4. Agencja przekazuje niezwłocznie, za pomocą systemu teleinformatycznego Agencji w sposób określony w przepisach o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, informację o zgłoszeniu, o którym mowa w ust. 1, powiatowemu lekarzowi weterynarii lub lekarzowi weterynarii, o którym mowa w art. 16 ust. 1 pkt 1 ustawy dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej, właściwym ze względu na miejsce położenia siedziby stada posiadacza świni.

5. Jeżeli wymagania, o których mowa w art. 143 ust. 2 akapit drugi rozporządzenia 2016/429 oraz w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) .../... z dnia ustanawiającym specjalne środki zwalczania afrykańskiego pomoru świń i uchylającym rozporządzenie wykonawcze (UE) 2021/605 (Dz. Urz. UE L ... z ..., str. ...), są spełnione, powiatowy lekarz weterynarii lub lekarz weterynarii, o którym mowa w art. 16 ust. 1 pkt 1 ustawy dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej, informują posiadacza świni, który zgłosił zamiar przemieszczenia tej świni, o możliwości przemieszczenia tej świni, a jeżeli wymagania te nie są spełnione – informują tego posiadacza, że tej świni nie można przemieścić.

Uzasadnienie Projektu ustawy

W kolejnym etapie przetwarzania zgłoszenia zamiaru przemieszczenia świni, jeżeli będą spełnione wymagania określone w art. 143 ust. 2 akapit drugi rozporządzenia 2016/429 oraz wymagania dla poszczególnych obszarów przewidziane w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (EU) .../... z dnia ustanawiającym specjalne środki zwalczania afrykańskiego pomoru świń i uchylającym rozporządzenie wykonawcze (UE) 2021/605 (Dz. Urz. UE L ... z ..., str. ...) powiatowy lekarz weterynarii lub wyznaczony lekarz przekaze zgłaszającemu informację o możliwości albo o braku możliwości przemieszczenia świni. W przypadku gdy siedziba stada, z której ma zostać przemieszczona świnka, siedziba stada przeznaczenia lub rzeźnia, znajdują się na obszarze zapowietrzonym, obszarze zagrożonym lub innym obszarze objętym ograniczeniami, ustanowionym zgodnie z przepisami rozporządzenia 2016/429, powiatowy lub wyznaczony lekarz weterynarii przeprowadzi badanie kliniczne świni zgłoszonej do przemieszczenia, jeżeli jest wymagane lub urzędowy lekarz weterynarii zdecyduje o konieczności jego przeprowadzenia. Koszt przeprowadzenia badania klinicznego zostanie pokryty z budżetu państwa.

Stanowisko OZZLW

OZZLW zgłasza uwagi dot. wprowadzenia alternatywnego systemu przemieszczania świń w kształcie przedstawionym w aktualnym projekcie ustawy. Zdaniem ULW nie jest on wystarczający do zapanowania nad spełnianiem wymogów w zakresie stanu zdrowia i dobrostanu świń przeznaczonych do wywozu.

W opinii OZZLW proponowana reforma, mimo uproszczenia procedur i biurokracji, może doprowadzić do wystąpienia niepożądanych sytuacji, których konsekwencje mogą negatywnie wpłynąć na całą branżę producentów wieprzowiny.

OZZLW stoi na stanowisku, że najskuteczniejszym narzędziem kontroli przemieszczania świń o pożądanym statusie zdrowotnym, jest obowiązek przeprowadzenia każdorazowo badania klinicznego przy wystawianiu wymaganych poświadczeń urzędowych tj. świadectw zdrowia. Lekarz weterynarii, mając odpowiednie wykształcenie, wiedzę i doświadczenie, nie skieruje do uboju świń, u których dostrzegł mniej lub bardziej wyraźne objawy choroby zakaźnej. Przeszkolony urzędowy lekarz weterynarii potrafi ocenić czy świnka nadaje się do przemieszczenia z zachowaniem odpowiednio wysokiego poziomu dobrostanu (np. w przypadku stwierdzonych urazów, ran, kulawizn lub innych ograniczonych możliwości ruchowych związanych z odczuwaniem bólu).

Aby zobrazować w pełni ryzyko, jakie niesie ze sobą proponowane rozwiązanie, należy w pierwszej kolejności wyjaśnić kwestie związane z ASF. W środowisku naturalnym rezerwuarem tej choroby są najczęściej wolno żyjące dziki. Na podstawie prowadzonych na przestrzeni wielu lat obserwacji hodowli świń w Polsce, zwłaszcza pod względem prewencji zachorowań i rozprzestrzeniania się tej przypadłości, ULW doszli do wniosku, iż w hodowli świń transmisja wirusa ASF następuje najczęściej na skutek:

- wejścia na teren hodowli osób będących nosicielami wirusa ASF m.in. na zanieczyszczonej odzieży lub obuwiu,
- wjazdu na teren hodowli pojazdów z terenów narażonych na występowanie wirusa ASF bez uprzedniej dezynfekcji,
- używania skażonych narzędzi i sprzętu,

-
- noszenia przez osoby przebywające i pracujące w chlewni brudnej odzieży,
 - noszenia zanieczyszczonego obuwia,
 - swobodnie poruszających się w miejscach utrzymywania świń innych zwierząt (np. gryzoni, kotów, psów),
 - karmienia skażoną paszą,
 - dopajania skażoną wodą.

W celu skutecznego ograniczenia możliwości szerzenia się tej choroby koniecznym stało się wprowadzenie wymogu zaopatrywania świń w świadectwa zdrowia przed ich przemieszczeniem. Wydanie takiego urzędowego poświadczenia musi jednak zostać poprzedzone przeprowadzeniem badania klinicznego. Kontrola w ramach tego systemu ma zagwarantować, że lekarz wystawiając świadectwo przyjechał do gospodarstwa, wszedł do chlewni oraz wszystkich innych budynków, w których przetrzymywana była trzoda chlewna, wchodząc do chlewni był ubrany w odpowiedni strój jednorazowego użytku, posiadał wskazaną ilość środków dezynfekujących, dokonał pomiaru temperatury wewnętrznej ciała wymaganej ilości świń, przeprowadził kontrolę księgi rejestracji sprawdzając czy w okresie 30 dni nie wprowadzono do stada nowych świń i sprawdził oznakowanie trzody chlewnej.

Przejsie na projektowany alternatywny system przemieszczenia świń, w ramach którego czynności kontrolne ograniczone będą do informowania posiadaczy świń o możliwości przemieszczenia zwierząt, będzie skutkowało przewożeniem zwierząt o faktycznie nieustalonym statusie zdrowotnym *nie wcześniej niż 24 godziny przed wywozem*. Wynika to z faktu, że projektowane przepisy nie zakładają zasadniczo obligatoryjnego badania klinicznego świń przez urzędowego lekarza weterynarii przed samym transportem. Wymóg takiego badania, mającego nastąpić nie wcześniej niż 24 godziny przed przemieszczeniem świń został przewidziany w „Programie mającym na celu wczesne wykrycie zakażeń wirusem wywołującym afrykański pomór świń i poszerzenia wiedzy na temat tej choroby oraz jej zwalczanie.” Program ten jest kontynuowany i obecnie stosowany na terytorium całego kraju od dnia 1 stycznia 2023 r. na podstawie § 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 1 marca 2023 r. w sprawie wprowadzenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej „Programu mającego na celu wczesne wykrycie zakażeń wirusem wywołującym afrykański pomór świń i poszerzenie wiedzy na temat tej choroby oraz jej zwalczanie”, które weszło w życie dnia 21 marca 2023 r. Dla prawidłowego działania alternatywnego systemu według założeń niezbędne są natomiast m.in. wyniki z bieżącego stałego nadzoru weterynaryjnego prowadzonego poprzez monitoring pasywny, a więc regularne pobieranie próbek narządów wewnętrznych lub krwi od świń padłych lub z objawami klinicznymi ASF. O ile w przypadku największych hodowli wymóg powiadomienia powiatowego lekarza weterynarii o wystąpieniu upadku świni jest zazwyczaj wypełniany bez zastrzeżeń, tak w mniejszych gospodarstwach zauważalne były przypadki niewywiązywania się rzetelnie z tego obowiązku.

Sytuacje niewypełniania przez posiadaczy świń swych powinności w tym zakresie stanowią bowiem inne częste źródło zagrożenia dla skutecznej walki z ASF. Istotą prowadzenia hodowli trzody chlewnej jest chęć osiągnięcia zysku finansowego. Z tego względu incydentalnie dochodzi do sytuacji kiedy racjonalną ocenę przystania zarobek. W tym miejscu warto podać przykład pierwszego ogniska ASF w Chinach. W wyniku dochodzenia epizootycznego ustalono, że właściciel fermy źródłowej nie dokonał zgłoszenia przypadków zachorowań i śmierci części

świń. Zamiast tego sprzedał on pozostałe sztuki do rzeźni. Władze prowincji Liaoning na północnym wschodzie kraju były zmuszone zamknąć tymczasowo wszystkie ubojnie i targi, na których handlowano żywcem w dzielnicy, w której wykryto ognisko ASF. W przeciągu krótkiego odstępu czasu wystąpiła także konieczność wybicia co najmniej kilku tysięcy sztuk świń.

Należy pamiętać również o tym, że potencjalne przemieszczenie trzody chlewnej nie ogranicza się wyłącznie do ubojni, w której przeprowadzane są badania sztuk po przyjeździe, ale obejmują swym zakresem również inne cele jak na przykład wywóz do odrębnego stada. Nie można, mając na uwadze wskazane wcześniej sposoby transmisji wirusa ASF wykluczyć, że bez takiego uprzedniego badania klinicznego może dojść do zakażenia. OZZLW stoi na stanowisku, że system świadectw zdrowia powinien zostać utrzymany, zaś dokument tego typu winien być traktowany jako element równoważny krytycznemu punktowi kontrolnemu w zakładowych systemach HACCP - przyczyniający się bezsprzecznie do wyraźnego ograniczenia możliwości wystąpienia zagrożenia.

Problemy z alternatywnym systemem przemieszczania świń nie ograniczają się jednak wyłącznie do chorób zakaźnych. Posiadacze świń pozbawieni fachowej wiedzy lekarsko-weterynaryjnej nie zawsze są w stanie ocenić czy w przypadku sztuk np. skaleczonych, z urazami lub ranami, nieporuszających się sprawnie o własnych siłach w stopniu ograniczonym bądź całkowitym jest zgodne z prawem ich bezpieczne przemieszczenie. Tylko obecność urzędowego lekarza weterynarii jest w stanie zagwarantować prawidłową kwalifikację takich zwierząt do transportu, niezależnie od przypadku.

Kolejnym argumentem przeciwko wprowadzeniu projektowanego alternatywnego systemu przemieszczania świń i za utrzymaniem świadectw zdrowia w obecnej postaci, jest ograniczanie rozwoju handlu w tak zwanej „szarej strefie”. Obecnie przy kontroli bioasekuracji gospodarstw utrzymujących świnię, hodowca jest zobowiązany posiadać m.in. dokumentację potwierdzającą zakup świń, jeśli takowe nabył. Dokumentacją taką jest właśnie świadectwo zdrowia. Odstąpienie od wymogu zaopatrywania świń w ten dokument, przyczyni się do zwiększenia obrotu świnią niewiadomego pochodzenia np. z gospodarstw z nienadany numerem siedziby stada o wątpliwej jakości bioasekuracji.

ULW dostrzegają również w przejściu na alternatywny system przemieszczania świń ryzyko dla zwierząt w okresie okołoporodowym. Transport loch w wysokiej ciąży i zaraz po porodzie jest zabroniony. Jako, że trzoda chlewna nie posiada unikatowych identyfikatorów, to zgłaszając sprzedaż do Systemu Identyfikacji i Rejestracji Zwierząt (IRZ), widoczna będzie wyłącznie ilość świń, bez podziału na grupy produkcyjne, co ułatwi potencjalnie sprzedaż sztuk, które z różnych względów, zgodnie z prawem nie powinny być dopuszczone do przemieszczenia i/lub uboju.

Innym problematycznym aspektem projektowanych przepisów jest ogólna procedura zwalniania z obowiązku uzyskania świadectwa zdrowia przed przemieszczeniem. Decyzja powiatowego lekarza weterynarii miałaby być oparta na podstawie wyników prowadzonego regularnie monitoringu pasywnego oraz na pozytywnych wynikach kontroli bioasekuracji przeprowadzanych w gospodarstwie. Szczególnie ten drugi czynnik jest, w ocenie ULW, nie do końca jednolity w skali kraju i często opiera się na subiektywnej ocenie kontrolującego. W ocenie ULW może to stwarzać problemy w praktycznym stosowaniu przepisów. Bez

praktycznego ujednolicenia podejścia do obowiązujących wymogów będzie dochodziło do przypadków nieuzasadnionego różnicowania sytuacji poszczególnych posiadaczy świń. Część posiadaczy świń uzyska zwolnienie bez większych trudności, podczas gdy inne osoby znajdujące się w podobnej sytuacji będą poddane wydłużonej procedurze zwalniania z tego wymogu. Warto zaznaczyć, że potrzebę ujednolicenia procedur kontrolnych w zakresie wymagań bioasekuracji gospodarstw utrzymujących świnie podnosiła również ostatnio Krajowa Rada Izb Rolniczych.

Warto również podkreślić, że projektowane przepisy mające na celu wyeliminowanie trudności związanych z koniecznością zaopatrywania świń w świadectwa zdrowia nie przewidują wystąpienia nowych problemów. Wprowadzenie procedury dokonywania zgłoszenia w formie wyłącznie elektronicznej nie uwzględnia zjawiska utrudnień w korzystaniu z systemów informatycznych dotyczących (niezależnie od przyczyny) część posiadaczy świń, którym wskazana zmiana miała uprościć cały proces. Jak wynika z OSR wg stanu na dzień 27 grudnia 2022 r., liczba posiadaczy świń dokonująca zgłoszenia w formie papierowej wynosi 77.714, a elektronicznie 38.771.

IV. Oszczędności w związku z wprowadzeniem alternatywnego systemu przemieszczania świń

Uzasadnienie Projektu ustawy

W kolejnym etapie przetwarzania zgłoszenia zamiaru przemieszczenia świni, jeżeli będą spełnione wymagania określone w art. 143 ust. 2 akapit drugi rozporządzenia 2016/429 oraz wymagania dla poszczególnych obszarów przewidziane w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) .../... z dnia ustanawiającym specjalne środki zwalczania afrykańskiego pomoru świń i uchylającym rozporządzenie wykonawcze (UE) 2021/605 (Dz. Urz. UE L ... z ..., str. ...) powiatowy lekarz weterynarii lub wyznaczony lekarz przekaze zgłaszającemu informację o możliwości albo o braku możliwości przemieszczenia świni. W przypadku gdy siedziba stada, z której ma zostać przemieszczona świnka, siedziba stada przeznaczenia lub rzeźnia, znajdują się na obszarze zapowietrzonym, obszarze zagrożonym lub innym obszarze objętym ograniczeniami, ustanowionym zgodnie z przepisami rozporządzenia 2016/429, powiatowy lub wyznaczony lekarz weterynarii przeprowadzi badanie kliniczne świni zgłoszonej do przemieszczenia, jeżeli jest wymagane lub urzędowy lekarz weterynarii zdecyduje o konieczności jego przeprowadzenia. Koszt przeprowadzenia badania klinicznego zostanie pokryty z budżetu państwa.

Stanowisko OZZLW

OZZLW stoi na stanowisku, że wprowadzenie alternatywnego systemu przemieszczania świń nie uzasadnia z całą pewnością przyjęcia, że alternatywne rozwiązanie przyczyni się do uzyskania oszczędności dla budżetu państwa.

W samym OSR ustawy wskazano, że na obecnym etapie nie ma możliwości oszacowania oszczędności w związku z wprowadzeniem alternatywnego systemu przemieszczania świń. Nie jest również jasne, jak wielu posiadaczy świń zdecyduje się na skorzystanie z tego systemu.

Ponadto zgodnie z OSR brak jest możliwości ustalenia oszczędności uzyskanych na skutek braku konieczności przeprowadzania badania klinicznego świń.

W związku z proponowaną regulacją, nie oszacowano obniżenia wpływów budżetu państwa w związku z brakiem opłat od wydawania świadectw zdrowia. Oprócz tego należy zauważyć, że projekt ustawy zakłada pokrycie kosztów przeprowadzenia badania klinicznego właśnie z budżetu państwa. Mając na względzie fakt, że jak to zostało wspomniane powyżej, nieznaną jest liczba posiadaczy świń, którzy zdecydują się skorzystać z alternatywnego systemu przemieszczania świń, projektowane rozwiązanie może osiągnąć odwrotny od zamierzonego skutek dla finansów publicznych.

Nawet przyjmując założenie, w którym większość posiadaczy świń zostanie objętych zwolnieniem od świadectw, nie zmienia to faktu, że budżet nie uzyska środków związanych z opłatami za wydawanie świadectw. Ponadto należy pamiętać o tym, że projekt ten uwzględnia wyznaczanie urzędowych lekarzy weterynarii do czynności w zakresie przemieszczania świń. Oznacza to, że w takim przypadku zastosowanie znajdują przepisy Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 sierpnia 2022 r. w sprawie warunków i wysokości wynagrodzenia za wykonywanie czynności przez lekarzy weterynarii i inne osoby wyznaczone przez powiatowego lekarza weterynarii, zgodnie z którymi przysługuje im wynagrodzenie w wysokości 68 złotych za pierwszą rozpoczętą godzinę pracy. Z kolei w przypadku powierzenia wskazanych zadań pracownikom Inspekcji Weterynaryjnej wiązałoby się ze znacznym obciążeniem ich dodatkową pracą.

V. Wprowadzenie obowiązku monitoringu w ubojniach

Propozycja w Projekcie ustawy

Art. 2. W ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2022 r. poz. 572 i 2375) wprowadza się następujące zmiany:

(...)

5) w art. 34 po ust. 4 dodaje się ust. 4a–4c w brzmieniu:

„4a. W celu zapewnienia właściwej ochrony zwierząt przeznaczonych do uboju podmiot prowadzący ubojnię rejestruje, w postaci cyfrowej, obraz w miejscach wyładunku zwierząt oraz w pomieszczeniach do ogłuszania i wykrwawiania zwierząt we wszystkie dni w roku przez całą dobę.”

Uzasadnienie Projektu ustawy

Projektowana ustawa wprowadza również obowiązek rejestracji w ubojni, w postaci cyfrowej, obrazu w miejscach wyładunku zwierząt oraz w pomieszczeniach do ogłuszania i wykrwawiania zwierząt we wszystkie dni w roku przez całą dobę. Dodatkowe wyposażenie ubojni ma na celu zwiększenie nadzoru nad procesem wyładunku zwierząt przywiezionych do ubojni oraz kontroli nad postępowaniem ze zwierzętami przeznaczonymi do uboju. Wprowadzenie tego rozwiązania jest spełnieniem postulatów zarówno organizacji, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt, jak również organizacji skupiających rolników i hodowców zwierząt gospodarskich.

Stanowisko OZZLW

OZZLW popiera wszelkie rozwiązania mające na celu poprawę dobrostanu oraz ochronę zwierząt dostarczanych do rzeźni. Zmiana polegająca na wprowadzeniu obowiązku monitoringu w ubojniach zasługuje więc na aprobatę. Jednocześnie nawiązując do art. 2 ust. 5 konsultowanego publicznie projektu ustawy, posiadana przez OZZLW wiedza i nabyte przez ULW doświadczenie w sprawowaniu urzędowego nadzoru weterynaryjnego nad dobrostanem zwierząt w ubojni pozwala przypuszczać, że objęcie wyłącznie miejsc wyładunku zwierząt oraz pomieszczeń do ogłuszania i wykrwawiania zwierząt będzie niewystarczające do zapewnienia jego skuteczności. W opinii OZZLW obowiązek rejestrowania obrazu powinien zostać rozszerzony szczególnie na wnętrza środków transportu, magazyny żywca oraz korytarze przepędowe, gdyż to właśnie w tych miejscach statystycznie najczęściej dochodzi do nadużyć i zaniedbań wobec zwierząt. Najtrudniejsze sytuacje takie jak zachęcenie zwierząt do opuszczenia środka transportu czy kojca, bezpieczne rozmieszczenie zwierząt w kojcach czy też odseparowanie zwierząt wobec siebie agresywnych odbywają się właśnie w pominiętych w projekcie miejscach. Aby jak najskuteczniej wykorzystać wprowadzenie obowiązku monitoringu wizyjnego, optymalnym rozwiązaniem wydaje się być nakaz umieszczenia kamer na środkach transportu do przewozu zwierząt z podglądem na poszczególne pokłady pojazdu. Ewentualnie można rozważyć ustanowienie wymogu usytuowania jednego z rejestratorów miejsca wyładunku w taki sposób, aby był on w stanie utrwalić numery rejestracyjne środków transportu oraz jego wnętrza.

OZZLW popiera wprowadzenie obowiązku rejestracji obrazu w ubojniach we wszystkie dni roku przez całą dobę. Rozwiązanie takie umożliwi wyeliminowanie przypadków uboju nielegalnego, w trakcie którego dochodzić może m.in. do przywozu tak zwanych leżaków, a więc chorych zwierząt hodowlanych niebędących w stanie samodzielnie stać i poruszać się.

W ocenie ULW dotychczasowy brak obowiązku monitoringu nie był jedyną znaczącą przyczyną złego traktowania zwierząt podczas rozładunku. Na częstotliwość takich nadużyć ze strony personelu ubojni wpływ miała również zbyt niska wysokość kar z tytułu znęcania się nad zwierzętami nawet w przypadku przyłapania na gorącym uczynku.

Należy zwrócić także uwagę, że *regulacja* w zakresie wprowadzenia monitoringu, wymaga *regulacji* dot. przetwarzanych w związku z monitoringiem danych osobowych.

Przedstawione powyżej zmiany powinny przyczynić się do poprawy nadzoru nad dobrostanem zwierząt dostarczanych do uboju, dzięki czemu stanie się możliwe zagwarantowanie jego wysokiego poziomu, będącego jednym z wyznaczników jakości oraz bezpieczeństwa produktów pochodzenia zwierzęcego. Nagrania z monitoringu zapewnią możliwość skutecznego wskazania sprawców złego traktowania zwierząt i podjęcia wobec nich odpowiednich środków karnych.

ULW wskazują jednak, że proponowane w projekcie rozwiązanie może nie być na tyle skuteczne, co sama obecność urzędowych lekarzy weterynarii podczas rozładunku, przepędu i uśmiercania zwierząt. Z tego względu oprócz wprowadzenia obowiązku monitoringu w ubojniach w nowej ustawie powinny znaleźć się przepisy przewidujące zwiększenie uprawnień oraz roli ULW w zakresie nadzoru nad rozładunkiem czy przepędem i uśmiercaniem zwierząt w ubojniach.

VI. Interwencyjny odbiór zwierząt

Propozycja w Projekcie ustawy

Art. 2. W ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2022 r. poz. 572 i 2375) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Organizacje społeczne, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt, wykonują swoje zadania w sposób zapewniający ich odróżnienie od instytucji państwowych i samorządowych, w szczególności nie stosują nazw, tytułów, odznak, strojów, mundurów, lub ich elementów, mogących wprowadzać w błąd co do prywatnoprawnego charakteru tych organizacji i posiadanych przez nie uprawnień.”;

2) w art. 7:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W przypadkach niecierpiących zwłoki, gdy dalsze pozostawianie zwierzęcia u dotychczasowego właściciela lub opiekuna zagraża jego życiu lub zdrowiu, policjant, strażnik gminny lub upoważniony przedstawiciel organizacji społecznej, której statutowym celem działania jest ochrona zwierząt, odbiera mu zwierzę, zawiadamiając o tym wójta (burmistrza, prezydenta miasta) i informując go o miejscu pobytu odebranego zwierzęcia niezwłocznie, nie później niż w terminie do dnia następującego po dniu odebrania tego zwierzęcia, celem podjęcia decyzji w przedmiocie odebrania zwierzęcia. Miejsce pobytu odebranego zwierzęcia wskazuje się poprzez podanie adresu, a w przypadku jego braku współrzędnych geograficznych.”,

b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a i 3b w brzmieniu:

„3a. W przypadku, o którym mowa w ust. 3, upoważniony przedstawiciel organizacji społecznej, której statutowym celem działania jest ochrona zwierząt, jest obowiązany zawiadomić prokuratora lub Policję o przestępstwie znęcania się nad zwierzęciem, niezwłocznie, nie później niż w terminie do dnia następującego po dniu odebrania tego zwierzęcia.

3b. Podmiot, który odebrał zwierzę lub podmiot, któremu zwierzę zostało przekazane, informują wójta (burmistrza, prezydenta miasta) o każdej zmianie miejsca pobytu tego zwierzęcia w terminie do dnia następującego po dniu zmiany tego miejsca, wskazując adres nowego miejsca pobytu tego zwierzęcia, a w przypadku jego braku współrzędne geograficzne.”

Uzasadnienie Projektu ustawy

W zakresie zmiany ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt, zwanej dalej „uoz”, zostaną doprecyzowane przepisy dotyczące tzw. interwencyjnego odbioru zwierząt przez przedstawicieli organizacji społecznych, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt – zgodnie z proponowanymi zmianami art. 7 ust. 3 uoz otrzyma następujące brzmienie: „3. W przypadkach niecierpiących zwłoki, gdy dalsze pozostawianie zwierzęcia u dotychczasowego właściciela lub opiekuna zagraża jego życiu lub zdrowiu, policjant, strażnik

gminny lub upoważniony przedstawiciel organizacji społecznej, której statutowym celem działania jest ochrona zwierząt, odbiera mu zwierzę, zawiadamiając o tym wójta (burmistrza, prezydenta miasta) i informując go, w przypadku odebrania zwierzęcia gospodarskiego, o miejscu pobytu odebranego zwierzęcia, niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie do dnia następującego po dniu odebrania tego zwierzęcia, celem podjęcia decyzji w przedmiocie odebrania zwierzęcia.". Jednocześnie zostaje dodany w art. 7 ust. 3a, zgodnie z którym: „3a. W przypadku, o którym mowa w ust. 3, upoważniony przedstawiciel organizacji społecznej, której statutowym celem działania jest ochrona zwierząt, jest obowiązany zawiadomić prokuratora lub Policję o przestępstwie znęcania się nad zwierzęciem, niezwłocznie, nie później niż w terminie do dnia następującego po dniu odebrania tego zwierzęcia.". Kolejnym obowiązkiem sformułowano w art. 7 ust. 3b, zgodnie z którym "Podmiot, który odebrał zwierzę lub podmiot, któremu zwierzę zostało przekazane, informują wójta (burmistrza, prezydenta miasta) o każdej zmianie miejsca pobytu tego zwierzęcia w terminie do dnia następującego po dniu zmiany tego miejsca.". Ma to zapobiec sytuacji, w której nie jest możliwe ustalenie miejsca pobytu odebranego zwierzęcia, a tym samym jego powrotu do właściciela lub opiekuna, którym zostało ono nieustannie odebrane. Obowiązek ten spoczywa zarówno na podmiotach, o których mowa w art. 7 ust. 3, tj. podmiotach uprawnionych do tzw. interwencyjnego odbierania zwierząt, jak i podmiotach, którym przekazano odebrane zwierzę, tj. podmiotach wymienionych w art. 7 ust. 1 pkt 1–3 i w ust. 1c.

Stanowisko OZZLW

OZZLW co do zasady popiera ideę zmiany wizerunku organizacji społecznych oraz doprecyzowania przepisów dotyczących tak zwanego interwencyjnego odbioru zwierząt. Zmiany te mają w pełni uzasadniony cel jakim jest wyeliminowanie przypadków nieprawidłowego wykonywania przez organizacje społeczne interwencji, prowadzących do nadmiernej i nieuzasadnionej ingerencji w ochronę prawa własności, a pewnych skrajnych sytuacjach nawet do bezprawnego odebrania i przywłaszczenia zwierząt. W ocenie ULW należałoby jednak rozważyć zmianę części projektowanych przepisów w tym zakresie.

Po pierwsze, warto zwrócić uwagę na proponowane brzmienie art.2 ust.2 pkt. a nowej ustawy:

„ust. 3 otrzymuje brzmienie: „3. W przypadkach niecierpiących zwłoki, gdy dalsze pozostawianie zwierzęcia u dotychczasowego właściciela lub opiekuna zagraża jego życiu lub zdrowiu(...)"

Należy skupić się w szczególności na właściwej wykładni językowej zwrotu „w przypadkach niecierpiących zwłoki" w odniesieniu do istoty zagrożenia zdrowia zwierzęcia. Proponowany zapis jest nieprecyzyjny, w związku z czym jego interpretacja może stać się polem do nadużyć.

Odwołując się do samej definicji „zdrowia" zawartej w Konstytucji Światowej Organizacji Zdrowia (WHO):

„Zdrowie jest stanem pełnego dobrego samopoczucia („dobrostanu") fizycznego, psychicznego i społecznego, a nie tylko nieobecnością choroby czy niedomagania."

W związku z powyższym dostrzegalna jest niejasność, jaki precyzyjny charakter (stan) zagrożenia zdrowia zwierzęcia wyczerpuje znamiona przypadku niecierpiącego zwłoki.

Należy rozważyć, czy nie zasadniej byłoby, aby zapis brzmiał następująco:

„3. W przypadkach niecierpiących zwłoki, gdy dalsze pozostawanie zwierzęcia u dotychczasowego właściciela lub opiekuna naraża je na utratę życia lub ciężki uszczerbek na zdrowiu(...)”

OZZLW stoi na stanowisku, że korekty wymaga również forma poniższego zapisu:

„b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a i 3b w brzmieniu: „3a. W przypadku, o którym mowa w ust. 3, upoważniony przedstawiciel organizacji społecznej, której statutowym celem działania jest ochrona zwierząt, jest obowiązany zawiadomić prokuratora lub Policję o przestępstwie znęcania się nad zwierzęciem, niezwłocznie, nie później niż w terminie do dnia następującego po dniu odebrania tego zwierzęcia.(...)”

Proponuje się wprowadzenie następującej poprawki:

„b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a i 3b w brzmieniu: „3a. W przypadku, o którym mowa w ust. 3, upoważniony przedstawiciel organizacji społecznej, której statutowym celem działania jest ochrona zwierząt, jest obowiązany zawiadomić prokuratora lub Policję o podejrzeniu popełnienia przestępstwa znęcania się nad zwierzęciem, niezwłocznie, nie później niż w terminie do dnia następującego po dniu odebrania tego zwierzęcia.”

Należy zauważyć również, że do przypadków nadużycia przez organizacje społeczne uprawnień do interwencyjnego odbioru zwierząt dochodziło często na skutek pochopnych decyzji podejmowanych przez osoby nieposiadające wykształcenia lekarsko-weterynaryjnego, niezbędnego do dokonania prawidłowej oceny stanu zdrowia zwierząt. Decyzje o odbiorze zwierzęcia były nierzadko podejmowane pod wpływem silnych emocji, bez obecności i wsparcia merytorycznego lekarza weterynarii. Mając to na uwadze OZZLW skłania się ku stanowisku, zgodnie z którym ustalenie, czy traktowanie zwierzęcia wypełnia znamiona znęcania się nad zwierzętami określone w art. 6 ust. 2 ustawy o ochronie zwierząt, powinno być każdorazowo poprzedzone badaniem lekarsko-weterynaryjnym, którego wynik decydowałby o konieczności odbioru zwierzęcia.

Oprócz tego należałoby również zwrócić uwagę na fakt, że z treści projektowanych przepisów nie wynika, w jaki sposób miałyby być przeprowadzany interwencyjny odbiór zwierząt. Kwestia ta powinno zostać uregulowana mając na względzie nadużycia, jakie mają miejsce w związku z niedoprecyzowaniem tego zagadnienia. Jako przykład może posłużyć interwencja w Wojtyszkach, w trakcie której doszło do transportu odbieranych żywych psów w szczelnie zamkniętej izoterminie do przewozu mięsa.

Ponadto innym problematycznym zagadnieniem jest rola Inspekcji Weterynaryjnej w interwencyjnym odbiorze zwierząt. Art. 3 ustawy o ochronie zwierząt stanowi następująco:

„W celu realizacji przepisów ustawy Inspekcja Weterynaryjna oraz inne właściwe organy administracji rządowej i samorządu terytorialnego współdziałają z samorządem lekarsko-weterynaryjnym oraz z innymi instytucjami i organizacjami społecznymi, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt.”

Przepisy nowej ustawy dotyczące interwencyjnego odbioru zwierząt nie uwzględniają jednak tego organu. W ocenie OZZLW Inspekcja Weterynaryjna powinna zostać wskazana w art. 7 jako organ, do wiadomości którego wysyłana jest informacja o odbiorze zwierząt lub organ uprawniony do dokonania takiego odbioru bądź organ, który ma prawo dokonać oceny stanu

faktycznego oraz stanu zdrowia takich zwierząt i na podstawie opinii którego można dokonać ich odbioru.

VII. Upoważnienie Krajowej Rady Lekarsko-Weterynaryjnej i Komisji do spraw Specjalizacji Lekarzy do Weterynarii do wykonywania części zadań z ustawy o dokumentach publicznych

Propozycja w Projekcie ustawy

Art. 1. W ustawie z dnia 21 grudnia 1990 r. o zawodzie lekarza weterynarii i izbach lekarsko-weterynaryjnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 154) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2d dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Minister właściwy do spraw rolnictwa może upoważnić Krajową Radę Lekarsko-Weterynaryjną do wykonania w jego imieniu zadań określonych w art. 14, art. 34, art. 35, art. 36 ust. 1 i art. 37–39 ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. o dokumentach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1394 i 1415) oraz w przepisach wydanych na podstawie art. 21 tej ustawy.”;

2) po art. 3i dodaje się art. 3j w brzmieniu:

„Art. 3j. Minister właściwy do spraw rolnictwa może upoważnić Komisję do wykonania w jego imieniu zadań określonych w art. 14, art. 34, art. 35, art. 36 ust. 1 i art. 37–39 ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. o dokumentach publicznych oraz w przepisach wydanych na podstawie art. 21 tej ustawy.”.

Uzasadnienie Projektu ustawy

Zważywszy na dotychczasową praktykę w zakresie wydawania takich zaświadczeń i dyplomów oraz w celu umożliwienia realizacji powierzonego ustawowo okręgowym radom lekarsko-weterynaryjnym i Komisji do spraw Specjalizacji Lekarzy Weterynarii zadania polegającego na wydawaniu takich zaświadczeń oraz dyplomów jest konieczne, ze względów organizacyjnych i logistycznych, umożliwienie Krajowej Radzie Lekarsko-Weterynaryjnej koordynującej działania okręgowych rad lekarsko-weterynaryjnych oraz Komisji do spraw Specjalizacji Lekarzy Weterynarii realizacji niektórych zadań emitenta dokumentów publicznych wskazanych w ustawie z dnia 22 listopada 2018 r. o dokumentach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1394, z późn. zm.). Zgodnie z projektowaną zmianą minister właściwy do spraw rolnictwa, będący emitentem dokumentów publicznych w rozumieniu ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. o dokumentach publicznych będzie mógł upoważnić Krajową Radę Lekarsko-Weterynaryjną w odniesieniu do zaświadczenia o prawie wykonywania zawodu lekarza weterynarii oraz Komisję do spraw Specjalizacji Lekarzy Weterynarii w odniesieniu do dyplomu lekarza weterynarii z tytułem specjalisty, do wykonania w jego imieniu części zadań określonych w ww. ustawie, głównie w zakresie zamawiania i dystrybucji blankietów dokumentów publicznych oraz przekazywania informacji o wydawanych dokumentach, co w praktyce umożliwi sprawne wydawanie powyższych dokumentów.

Stanowisko OZZLW

OZZLW nie zgłasza uwag do uregulowania przewidującego upoważnienie Krajowej Rady Lekarsko-Weterynaryjnej i Komisji do spraw Specjalizacji Lekarzy Weterynarii do wykonywania części zadań przewidzianych w ustawie o dokumentach publicznych.

VIII. Odroczenie w czasie przepisów dotyczących opracowania wzoru legitymacji pracowników Inspekcji Weterynaryjnej

Propozycja w Projekcie ustawy

Art. 5. W ustawie z dnia 23 czerwca 2022 r. o zmianie ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1570) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 19 otrzymuje brzmienie:

„Art. 19. Legitymacje służbowe pracowników Inspekcji Weterynaryjnej wydane przed dniem 1 stycznia 2025 r. zachowują ważność przez okres, na który zostały wydane, jednak nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2025 r.”;

Uzasadnienie Projektu ustawy

Ponadto projektowana ustawa w art. 5 pkt 1 odracza o rok wprowadzenie, w drodze rozporządzenia ministra właściwego do spraw rolnictwa, wzoru legitymacji służbowej pracownika Inspekcji Weterynaryjnej. Celem wprowadzenia tego wzoru było umożliwienie określenia zabezpieczeń tej legitymacji przed przerobieniem lub podrobieniem zgodnych z wymaganiami określonymi w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 5 ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. o dokumentach publicznych. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, w uzgodnieniu z Głównym Lekarzem Weterynarii, zgłosił ww. legitymację służbową pracownika Inspekcji Weterynaryjnej do zestawienia dokumentów, które powinny zostać zakwalifikowane do dokumentów publicznych, o którym mowa w art. 78 ust. 2 ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. o dokumentach publicznych.

Stanowisko OZZLW

OZZLW nie zgłasza uwag do powyższego rozwiązania. Takie rozwiązanie umożliwi prawidłowy przebieg prac nad określeniem wzoru legitymacji służbowej pracowników Inspekcji Weterynaryjnej.

IX. Odroczenie o rok wprowadzenia elektronicznej książki leczenia zwierząt

Propozycja w Projekcie ustawy

Art. 5. W ustawie z dnia 23 czerwca 2022 r. o zmianie ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1570) wprowadza się następujące zmiany:

(...)

2) w art. 26 wyrazy „1 stycznia 2024 r.” zastępuje się wyrazami „1 stycznia 2025 r.”.

Uzasadnienie Projektu ustawy

W art. 5 pkt 2 projektowanej ustawy zaproponowano odroczenie o rok terminu wejścia w życie przepisów nadających nowe brzmienia art. 53 i art. 85 ust. 1 pkt 4 i 7 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, które dotyczą wprowadzenia tzw. elektronicznej książki leczenia zwierząt. Wymieniona elektroniczna książka leczenia zwierząt ma być jednym z trzech modułów wdrożonych w letapie prac nad

utworzeniem Systemu Informatycznego Inspekcji Weterynaryjnej – IW-System. Wprowadzenie elektronicznej książki leczenia zwierząt ma zapewnić dostępność dla celów kontroli urzędowych pełnej informacji dotyczącej stosowania produktów leczniczych u zwierząt, z których lub od których pozyskuje się żywność. Wdrożenie wymienionego modułu systemu ułatwi kontrolę nad ilością i rodzajami stosowanych u tych zwierząt produktów leczniczych oraz sposobem leczenia tych zwierząt. Odroczenie wejścia w życie wymienionych przepisów jest konieczne z uwagi na opóźnienie prac związanych z powstaniem wymienionego systemu informatycznego. Z informacji przekazywanych przez Głównego Lekarza Weterynarii wynika, że jest realne dotrzymanie odroczonego o rok terminu wdrożenia elektronicznej książki leczenia zwierząt, ustalonego na 1 stycznia 2025 r.

Stanowisko OZZLW

OZZLW nie zgłasza uwag do powyższego rozwiązania i w związku z uzasadnieniem dostrzega konieczność odroczenia wejścia w życie przepisów dotyczących wprowadzenia elektronicznej książki leczenia zwierząt.

X. Przepisy dot. delegacji ustawowej wynikającej z art. 16 ust. 6 pkt 2 ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej

Propozycja w Projekcie ustawy

Art. 9. 1. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 16 ust. 6 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 3 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 16 ust. 6 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 3 i mogą być zmieniane na podstawie art. 16 ust. 6 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 3.

Uzasadnienie Projektu ustawy

W związku z faktem, że projektowana zmiana stanowi jedynie uzupełnienie zakresu czynności wykonywanej na podstawie wyznaczenia powiatowego lekarza weterynarii, z uwagi na wprowadzenie alternatywnego systemu przemieszczania świń na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zmiana ta nie doprowadzi do niezgodności z ustawą rozporządzenia wydanego na podstawie art. 16 ust. 6 pkt 2 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej, tj. rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 sierpnia 2022 r. w sprawie warunków i wysokości wynagrodzenia za wykonywanie czynności przez lekarzy weterynarii i inne osoby wyznaczone przez powiatowego lekarza weterynarii (Dz. U. poz. 1684). W związku z powyższym, w art. 9 projektowanej ustawy zaproponowano utrzymanie w mocy wymienionego rozporządzenia bez określenia maksymalnego terminu obowiązywania tego rozporządzenia.

Stanowisko OZZLW

W ocenie OZZLW projektowany przepis powinien zostać usunięty ze względu na jego zbędny charakter. W uzasadnieniu projektu wskazano wprost, że zmiana wprowadzona w ustawie o Inspekcji Weterynaryjnej nie przyczyni się do powstania niezgodności z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa z dnia 10 sierpnia 2022 r., a więc utrzymany zostanie dotychczasowy stan prawny. W związku z tym nie istnieje potrzeba uwzględnienia tego zapisu.

OZZLW zwraca również uwagę na to, że z odpowiedzi na interpelację udzielonej Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej Elżbiecie Witek przez sekretarza stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Rafała Romanowskiego wynika, iż zgodnie z upoważnieniem ustawowym

zawartym w art. 16 ust. 6 pkt 2 ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej, określenie przez ministra właściwego do spraw rolnictwa warunków i wysokości wynagrodzenia za wykonywanie czynności, o których mowa w ust. 1 tej ustawy następuje po zasięgnięciu opinii Głównego Lekarza Weterynarii oraz Krajowej Rady Lekarsko-Weterynaryjnej, zatem tylko po spełnieniu powyższych warunków, możliwa będzie zmiana ww. rozporządzenia.

XI. Przepisy dot. wejścia ustawy w życie

Propozycja w Projekcie ustawy

Art. 10. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Stanowisko OZZLW

W uzasadnieniu do projektu ustawy nie wskazano argumentów dla stosunkowo krótkiego terminu wejścia ustawy w życie. Biorąc pod uwagę, iż opiniowany projekt dotyczy zmiany kilku ustaw i wprowadza zmiany o różnych stopniach konsekwencji organizacyjnych i finansowych, w szczególności dla organów Inspekcji Weterynaryjnej czy Agencji Modernizacji i Restrukturyzacji Rolnictwa, wątpliwości budzi, czy organy te są przygotowane na tak szybkie wejście zmian. Biorąc pod uwagę również listę podmiotów, na które oddziałuje projekt, tj. gminy, ok. 800 organizacji społecznych, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt, ubojnie, ARiMR, organy Inspekcji Weterynaryjnej, oraz kwestie informacyjne, okres ten wydaje się stosunkowo krótki. Sugerowane byłoby zatem określenie terminu wejścia ustawy w życie, zależnie od wagi i charakteru wprowadzanych zmian.

ULW uważają, że zmiany mające na celu uporządkowanie części przepisów dotyczących kwestii utrzymywania, leczenia i przemieszczania zwierząt są konieczne dla poprawy nadzoru nad zdrowiem i ochroną zwierząt.

ULW są świadomi problemów zdiagnozowanych przez autorów. Dostrzegają oni braki lub niedoskonałości w obecnych regulacjach. Nie oznacza to jednak, że wszystkie proponowane zmiany zasługują na pełną aprobatę.

Należy pamiętać choćby o tym, że obowiązek uzyskania świadectwa zdrowia został wprowadzony w celu ograniczenia ryzyka ewentualnego rozprzestrzeniania się chorób zakaźnych takich jak wspomniany wcześniej afrykański pomór świń.

Dlatego też, ULW stojąc na straży powierzonego im na drodze ustawowej obowiązku dbania o bezpieczeństwo zdrowia publicznego, ochronę zdrowia i dobrostanu zwierząt uważają, że część proponowanych zmian w zakresie na przykład interwencyjnego odbioru zwierząt zasługuje z pewnymi modyfikacjami na aprobatę. Pragną oni jednak podkreślić, że alternatywny system przemieszczania zwierząt w kształcie przedstawionym w projekcie ustawy nie jest wystarczający do zapewnienia spełnienia odpowiednich wymogów zdrowotnych transportowanych zwierząt. Świadectwo zdrowia wystawione po uprzednim badaniu klinicznym pozostawałoby najlepszym gwarantem zapewnienia dobrostanu zwierząt. W ocenie ULW, wskazany w OSR [pkt 7] istotny problem dla posiadaczy świń, którym jest konieczność zaopatrywania zwierząt w świadectwo zdrowia przy ich przemieszczaniu nie może stanowić jedynego argumentu przemawiającego za wprowadzeniem alternatywnego systemu przemieszczania świń, bez dogłębnej uprzedniej analizy całościowej.

Niniejsze stanowisko stanowi rezultat uzyskanych opinii ULW z różnych części kraju, w tym lekarzy wolnej praktyki zajmujących się leczeniem i profilaktyką trzody chlewnej na co dzień czy lekarzy biorących udział w interwencyjnych odbiorach zwierząt z udziałem policji oraz organizacji społecznych

Wyrażamy nadzieję, że w drodze konsultacji społecznych uda się wypracować stanowisko odnoszące się do przedstawionych zmian, które będzie satysfakcjonujące dla wszystkich interesariuszy.

W imieniu OZZLW:

Przewodniczący lek.wet. Maciej Olechowski

